

14. Odpoveď ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky Erika Tomáša na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Ingrid Kosovej podanú 28. apríla 2026 vo veci poskytnutia podrobných a vecných informácií o dopadoch opatrenia „práca namiesto dávok“

Erik Tomáš

minister

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

KANCELÁRIA NR SR PODATEĽŇA	
Došlo: 01 -06- 2026	
Číslo záznamu: 10405	Číslo súpisu: 10405-0001-3758/2026-206
Listy: 101	Prilohy:
Vybavuje: 	

Bratislava 22. mája 2026

Číslo: 24253/2026-M_OSPSSP

Vážená pani poslankyňa,

bola mi doručená Vaša interpelácia, ktorou ste sa na mňa obrátili vo veci uplatňovania opatrenia „Práca namiesto dávok“. Právne vzťahy v uvedených oblastiach sú upravené zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V tejto súvislosti ste položili viacero otázok, na ktoré uvádzam nasledovnú odpoveď.

Opatrenie „Práca namiesto dávok“ je v implementácii od 1. septembra 2025. V priebehu mesiaca september 2025 a v prvej polovici októbra 2025 prebiehal zber údajov nevyhnutných pre účel sprostredkovania zamestnania neaktívnych osôb v hmotnej núdzi, t. j. tých ktorým je poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi, ale nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie (ďalej len „UoZ“). Ide o nového účastníka právnych vzťahov, ktorý je s účinnosťou od 1. septembra 2025 definovaný v zákone č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“).

Všetky nižšie uvedené údaje sa týkajú opatrenia „Práca namiesto dávok“, kde sú prioritnou cieľovou skupinou neaktívne osoby v hmotnej núdzi, ktoré nie sú evidované ako UoZ. V rámci evidovaných UoZ sú aj UoZ, ktorí sú príjemcami pomoci v hmotnej núdzi.

Údaje k 31.3.2026

1. Údaje o implementácii opatrenia

- 1.1. Počet osôb, ktorým bola ponúknutá práca – 24 642 osôb,
- 1.2. Počet osôb, ktorí sú zamestnaní – 2 366 osôb,
- 1.3. Počet osôb, ktoré odmietli prácu – 1 295 osôb (pri každom odmietnutí ponuky zamestnania, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) individuálne posudzuje vážne dôvody odmietnutia,

- 1.4. Počet osôb, ktorým bola dávka v hmotnej núdzi znížená alebo odňatá - od 01.09.2025 do 31.03.2026 bola pomoc v hmotnej núdzi znížená o dávku v hmotnej núdzi resp. došlo k odňatiu pomoci v hmotnej núdzi u 967 príjemcov pomoci v hmotnej núdzi z dôvodu nespôlupráce s úradom pri sprostredkovaní vhodného zamestnania (*odmietnutie vhodného zamestnania bez vážnych dôvodov, nenastúpenie do zamestnania, nedostavenie sa na určené miesto za účelom ponuky zamestnania*). Samostatná štatistika o počte osôb, ktorým bola pomoc v hmotnej núdzi odňatá z vyššie uvedených dôvodov sa štatisticky nevedie.
- 1.5. Počet osôb, ktoré sú v konaní – samostatná štatistika o počte osôb v konaní o znížení alebo odňatí pomoci v hmotnej núdzi sa nevedie. V tejto súvislosti však uvádzame, že úrad koná vo veci zníženia pomoci v hmotnej núdzi z dôvodu nespôlupráce s úradom v prípade všetkých osôb v hmotnej núdzi, ktoré bez vážnych dôvodov odmietli vhodné zamestnanie, nenastúpili do zamestnania, nedostavili sa na určené miesto za účelom ponuky zamestnania.
- 1.6. Počet osôb, ktorých zamestnávateľia odmietli prijať - 16 694 osôb.

Štruktúra údajov:

- **Podiel mužov a žien** sa sleduje len k celkovému počtu neaktívnych osôb v hmotnej núdzi, teda príjemcov pomoci v hmotnej núdzi, ktorí nie sú evidovaní ako UoZ a sú vhodní na účel sprostredkovania zamestnania v súlade so zákonom o službách zamestnanosti.

K 31.3. 2026 ide o **26 301 príjemcov pomoci v hmotnej núdzi**, z toho bolo **15 298 mužov** – t. j. podiel 58,17 % a **11 003 žien** – t. j. podiel 41,83 % žien.

Počet **príjemcov pomoci v hmotnej núdzi**, ktorí sú zároveň **evidovaní ako UoZ** bol k uvedenému dátumu spolu **37 954**, z toho bolo **17 832 mužov**, t. j. podiel 46,98% a **20 122 žien** – t. j. podiel 53,02 %.

- **Veková štruktúra** – sleduje sa len k celkovému počtu neaktívnych osôb v hmotnej núdzi, teda príjemcov pomoci v hmotnej núdzi, ktorí nie sú evidovaní ako UoZ a sú vhodní na účel sprostredkovania zamestnania v súlade so zákonom o službách zamestnanosti. Zároveň predkladáme vekovú štruktúru UoZ, ktorí sú aj príjemcami pomoci v hmotnej núdzi k 31.3.2026.

veková štruktúra UoZ, ktorí sú aj príjemcami pomoci v hmotnej núdzi k 31.3.2026.

Počet osôb v HN	v tom podľa veku				
	< 30 r.	30 - 39 r.	40 - 49 r.	50 - 59 r.	60 r. a viac
26 301 - neaktívni	6 249	6 095	6 742	5 613	1 602
37 954 - UoZ v hmotnej núdzi	6 272	8 592	10 399	9 933	2 758

- **Podiel osôb z marginalizovanej rómskej komunity** – štatisticky sa nesleduje. Sprostredkovateľské služby sú poskytované každej osobe cieľovej skupiny rovnako, ku každému sa pristupuje individuálne.

Podľa dosiahnutého vzdelania:

Počet OvHN	v tom podľa stupňa vzdelania										
	neukonč. ZŠ	základné	nižšie stredné	stredné odborné	úplné stredné odborné	úplné stredné všeobecné	vyššie odborné	I. stupeň VŠ	II. stupeň VŠ	III. stupeň VŠ	nezistené
26 301 neaktívni	3124	13400	528	4724	1672	443	44	153	827	22	1364
37 954 UoZ v HN	5 725	19131	926	8237	2821	378	35	137	538	22	4

- **Dĺžka evidencie na úrade** – pokiaľ ide o neaktívne osoby v hmotnej núdzi, t. j. tých, ktorým je poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi, **ale nie sú evidovaní ako UoZ**, je uvedené irelevantné.

Štatisticky sa samostatne nevedie evidencia evidovaných UoZ, ktorí sú zároveň príjemcami pomoci v hmotnej núdzi v takej štruktúre, ako požadujete.

Z počtu 37 954 UoZ, ktorí sú príjemcami pomoci v hmotnej núdzi je nad 12 mesiacov evidovaných 26 705 a nad 24 mesiacov 21 031. Priemerná doba evidencie UoZ, ktorí sú príjemcami pomoci v hmotnej núdzi k 31.3. 2026 je 55 mesiacov, medián je 30.

Evidovaní UoZ, ktorí sú aj príjemcami pomoci v hmotnej núdzi, majú prístup ku všetkým službám a sú im poskytované štandardné služby rovnako ako ostatným UoZ. Pri klientoch sa uplatňuje individuálny prístup.

Opatrenie „Práca namiesto dávok“ je prioritne zamerané na neaktívnych príjemcov pomoci v hmotnej núdzi, ktorí nie sú UoZ.

2. Charakter pracovných ponúk

- **2.1. Koľko nových pracovných miest bolo vytvorených v súvislosti s týmto opatrením? Ak boli vytvorené, v akých regiónoch a akého charakteru?**

Opatrenie „Práca namiesto dávok“ je zamerané na pomoc neaktívnym osobám, ktorým je poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi, **nie na vytváranie pracovných miest**. Pri ponuke zamestnania tejto cieľovej skupine vychádzame z databázy voľných pracovných miest (ďalej len „VPM“) oznámených zamestnávateľmi. Každý úrad má v rámci svojej územnej pôsobnosti zamestnávateľov, s ktorými spolupracuje na regionálnej úrovni, okrem iného aj pri obsadzovaní VPM.

- **2.2. V akých regiónoch Slovenskej republiky sa nachádzajú ponúknuté a prijaté pracovné miesta?**

Každý úrad má v rámci svojej územnej pôsobnosti oznámené VPM, ktoré ponúka svojim klientom, ale má k dispozícii aj prehľad pracovných miest v rámci celej republiky. V rámci Slovenska má úrad oznámené VPM, ktorých charakteristiku uvádza pri každom oznámenom VPM zamestnávateľ. Pracovné miesta sú ponúkané aj tejto skupine klientov, pričom úrad prihliada na charakteristiku pracovného miesta, na vzdelanie, kvalifikačné predpoklady klienta. Pracovné miesta k požadovanému termínu boli v nasledovnej štruktúre:

1. **bez vzdelania** (neukončené základné vzdelanie) je z celkového počtu VPM len cca **6000 VPM, čo sú len 4 %**, napr. pomocný skladový robotník, chyžná, upratovačka, dokladač tovaru, pomocný pracovník na stavbe budov, v lesníctve a pod.
2. **ukončené základné vzdelanie** je cca **45 000 VPM, to je 36%** z celkového počtu nahlásených miest. Ide o miesta, ako sú operátor výroby v ťažkom priemysle, v elektrotechnickej výrobe, montážni pracovníci, vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy, vnútroštátnej kamiónovej dopravy, vysokozdvížneho vozíka, dodávky, trolejbusu, ale aj napr. montážny pracovník káblových zväzkov, v strojárskej výrobe, elektrických zariadení apod.
3. **ukončené učňovské vzdelanie cca 58 000, t. j. 46,7%** z celkového počtu nahlásených VPM. Ide o profesie ako sú rušňovodič, vlakvedúci, sanitár, kuchár, ale aj elektrikár, obrábač kovov, inštalatér, montér suchých stavieb, maliar, predavač, a pod.
4. **stredoškolské vzdelanie cca viac ako 9000 VPM, čo predstavuje cca 7,7 %** z celkového počtu VPM. Ide o profesie ako napr. praktická sestra, pracovník v sklade, skladník, šéfkuchár, ale aj administratívny pracovník, disponent prepravy a pod.
5. **vysokoškolské vzdelanie – ide o cca 3%** z celkového počtu miest, **a to niečo viac ako 4000 VPM**. Ide o vysokokvalifikované profesie ako sú profesie z oblasti IT sektora napr. softvérový dizajnér, architekt, odborní lekári, špecializované odborné sestry, strojárski špecialisti, riadiaci pracovníci a pod.

- **2.3. O aké pracovné pozície a odvetvia ide v prípade osôb, ktoré ponuku prijali?**

Úrady pri ponuke pracovných miest postupujú individuálne. Neaktívne osoby v hmotnej núdzi v rámci zberu údajov nevyhnutných pre účel sprostredkovania zamestnania uvádzajú okrem vzdelania, aj priebeh predchádzajúcich zamestnaní, ale aj požiadavku, o sprostredkovanie akého zamestnania majú záujem. Rovnako uvádzajú tieto údaje v žiadosti o zaradenie do evidencie UoZ aj evidovaní UoZ, teda aj tí, ktorí sú príjemcami pomoci v hmotnej núdzi. Ide o údaje nevyhnutné pre sprostredkovanie zamestnania. Úrady pristupujú individuálne ku každému klientovi. Štatisticky sa nevedú pre cieľovú skupinu príjemcov pomoci v hmotnej núdzi konkrétne odvetvia a konkrétne pracovné pozície, na ktoré nastúpili. V rámci mesačných štatistík evidovaných UoZ sa sleduje celkový odtok UoZ, celkovo podľa dĺžky evidencie, stav UoZ podľa odvetví posledného zamestnávateľa SK NACE, ale nie samostatne príjemcov pomoci v hmotnej núdzi. Vzhľadom na vzdelanostnú štruktúru tejto skupiny klientov najčastejšie ide

o nekvalifikované profesie v rámci klasifikácie zamestnaní v rámci triedy 9 – pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, resp. v rámci triedy 8 - operátori a montážni pracovníci.

- **2.4. Na aký typ pracovnoprávneho vzťahu boli tieto osoby prijaté (hlavný pracovný pomer na určitý/neurčitý čas, dohody mimo pracovného pomeru a pod.)?**

Prioritne ide o pracovno-právne vzťahy na pracovnú zmluvu najmenej na polovičný pracovný úväzok. Je však aj 14 neaktívnych príjemcov pomoci v hmotnej núdzi, ktorí uzatvorili so zamestnávateľom dohody o prácach vykonávaných mimo hlavný pracovný pomer.

3. Dochádzanie za prácou

- **3.1. Aká bola priemerná a maximálna vzdialenosť (v km) medzi bydliskom uchádzača a ponúknutým, resp. prijatým pracovným miestom?**

Priemerná a maximálna vzdialenosť ponuky zamestnania sa nesleduje. Pri ponuke zamestnania sa postupuje v súlade so zákonom o službách zamestnanosti, ktorý v § 15 definuje vhodné zamestnanie ako zamestnanie, ktoré zohľadňuje zdravotný stav občana, prihliada na niektorú z jeho kvalifikácii, odborné zručnosti, schopnosti alebo druh doteraz vykonávanej práce. Vhodné zamestnanie je zamestnanie, ktorého týždenný pracovný čas nie je kratší ako polovica z ustanoveného pracovného týždenného času.

- **3.2. V koľkých prípadoch bola práca ponúknutá mimo okresu alebo regiónu bydliska uchádzača?**

Ponuka zamestnania mimo okresu sa štatisticky nesleduje, k sprostredkovaniu zamestnania sa pristupuje individuálne, vždy sa zohľadňujú všetky podmienky, sociálne ako aj rodinné.

- **3.3. Koľko osôb, ktoré ponuku prijali, pracuje mimo regiónu svojho bydliska?**

Štatisticky nesledujeme osoby, ktoré pracujú mimo svojho bydliska.

- **3.4. Akým spôsobom ministerstvo vyhodnocuje primeranosť dochádzania za prácou?**

Primeranosť dochádzania za prácou sa posudzuje individuálne, prihliada sa na sociálne a rodinné podmienky konkrétneho klienta. Ďalej uvádzam, že od 1.septembra 2025 bol v rámci novelizácie zákona o službách zamestnanosti novelizovaný aj § 53 – Príspevok na dochádzku za prácou, ktorým sa okrem evidovaných UoZ umožňuje aj neaktívnej osobe v hmotnej núdzi požiadať o príspevok na dochádzku za prácou. Príspevok sa poskytuje najviac v sume 150 eur v závislosti od vzdialenosti miesta výkonu zamestnania od miesta trvalého, resp. prechodného pobytu zamestnanca a od počtu odpracovaných dní, v ktorých zamestnanec dochádzal z miesta trvalého resp. prechodného bydliska do miesta výkonu zamestnania v konkrétnom mesiaci.

4. Dôvody odmietnutia ponuky zamestnania zo strany uchádzačov

- **4.1. Žiadam o prehľad dôvodov % vyjadrením, ktoré uchádzači uvádzali pri odmietnutí práce, vrátane ich kvantifikácie, najmä: zdravotné dôvody, starostlivosť o deti (vrátane nedostupnosti materských škôl alebo iných služieb starostlivosti), neprimeraná vzdialenosť alebo nedostupnosť dopravy, nevhodné pracovné podmienky alebo typ práce, iné dôvody (s ich špecifikáciou).**

Štatisticky sa nesledujú jednotlivé dôvody odmietnutia sprostredkovaných ponúk zamestnania. Pri vyhodnocovaní ponúk sa postupuje individuálne. Zákon o službách zamestnanosti presne určuje vážne dôvody, ktoré sa zohľadňujú pri odmietnutí ponuky zamestnania. Ide o zohľadnenie miesta výkonu zamestnania manžela/ky, alebo ak miesto výkonu zamestnania a jeho povaha neumožňuje zabezpečiť sprevádzanie dieťaťa do 10 rokov veku do školy, alebo do zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku, ďalej zdravotný stav neaktívnej osoby v hmotnej núdzi posúdený posudkovým lekárom (ak odmietne zamestnanie zo zdravotných dôvodov), dočasná pracovná neschopnosť, zdravotný stav blízkej osoby na základe vyjadrenia ošetrojúceho lekára alebo zdravotníckeho zariadenia, že je nevyhnutná osobná starostlivosť, ak by neaktívna osoba v hmotnej núdzi vykonávala dobrovoľnú vojenskú prípravu, ďalej ide o individuálne vážne dôvody, ktorých vážnosť posudzuje individuálne úrad.

Z potvrdení a vyjadrení zo strany zamestnávateľov, osoby v hmotnej núdzi uvádzajú ako dôvody napr. vzdialenosť do zamestnania, rodinné dôvody - starostlivosť o blízke osoby, deti, rodičov, neprijatie ponuky zo zdravotných dôvodov, problémy s dopravou, či dochádzkou do práce.

- **4.2. Ktoré z týchto dôvodov ministerstvo považuje za objektívne a ospravedlniteľné?**

Vážne dôvody sú ospravedlniteľné, ak sú preukázané – vid'. 4.1. (napr. dočasnou pracovnou neschopnosťou, alebo predloženou OČR, k nahliadnutiu predloženou pracovnou zmluvou manžela a pod.). Vždy ide o individuálny prístup a individuálne posúdenie stavu a situácie.

- **4.3. Akým spôsobom sa tieto dôvody overujú?**

Overovanie je v závislosti od dôvodov odmietnutia – vid'. odpoveď 4.2.

- **4.4. Aké opatrenia ministerstvo prijíma na to, aby osoby nemuseli odmietat' prácu z objektívnych dôvodov (napr. zabezpečenie dostupnej starostlivosti o deti, členov rodiny, dopravy a pod.).**

Úrady komunikujú so zamestnávateľmi pri oznamovaní voľných pracovných miest, na stretnutiach so zamestnávateľmi a apelujú na to, aby vytvárali vhodné pracovné

podmienky, ktoré budú môcť zabezpečiť aj zosúladenie rodinného a pracovného života ich zamestnancov.

5. Dôvody odmietnutia uchádzačov o zo strany zamestnávateľov

- **5.1. Aké sú konkrétne dôvody, pre ktoré zamestnávatelia odmietli uchádzačov o zamestnanie (so štatistickým rozdelením)?**

Najčastejšie dôvody, ktoré uvádzajú zamestnávatelia ako dôvody neprijatia sa štatisticky nesledujú, ale úrady sa stretávajú s vyjadreniami ako sú: nespĺňanie požiadavky zamestnávateľa, vzdialenosť do zamestnania, zamestnávateľ nezváža zamestnancov, nedostatočné hygienické návyky, nedostatočná kvalifikácia, resp. nízka úroveň odborných zručností, absentujúce pracovné návyky, nízka sebadôvera, obava zamestnávateľa z možnej zvýšenej fluktuácie, neprispôsobivosti, podozrenie na rôzne závislosti (napr. alkohol,..), obavy z nízkej produktivity práce, nízkej výkonnosti, nespoľahlivosti, či absentujúcich pracovných návykov u týchto osôb.

- **5.2. O aké pracovné pozície išlo?**

Neaktívne osoby v hmotnej núdzi sú v najväčšej miere zastúpené so základným vzdelaním resp. bez vzdelania, tomu zodpovedá aj ponuka zamestnania, zväčša ide o pomocné a nekvalifikované profesie, napr. operátori, či montážni pracovníci. Štatisticky sa nevedú ponuky zamestnaní a klasifikácie zamestnaní.

- **5.3. Akým spôsobom ministerstvo kontroluje, či nedochádza k diskriminácii alebo systematickému odmietaniu určitých skupín uchádzačov?**

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, ako aj úrady úzko spolupracujú so zamestnávateľmi v rámci svojej územnej pôsobnosti. Pri každom úrade je zriadený výbor pre otázky služieb zamestnanosti – ide o tripartitný orgán, ktorí tiež pomáhajú pri zabezpečení podmienok zamestnanosti v danom regióne, aby bola dodržiavaná legislatíva v rámci pracovno-právnych vzťahoch a pod. Okrem toho, prioritne sme sa zamerali na oblasti so zvýšeným podielom obyvateľov z marginalizovaných rómskych komunít. V októbri 2025 sa začal realizovať národný projekt **„Individualizovaný a komplexný prístup so zameraním na poradenskú činnosť/Poradenstvom k zamestnaniu II.“** a na vybraných **18 úradoch** bolo vytvorených **40 pracovných miest asistentov sociálnej inklúzie a zamestnanosti**, ktorí aktívne pracujú s neaktívnymi osobami v hmotnej núdzi, poskytujú im informačno-poradenské služby, ponúkajú im zamestnanie, v prípade potreby ich aj sprevádzajú k zamestnávateľovi, pomáhajú im vytvoriť si životopis, motivujú ich k aktivite, ktorá by viedla k zmene ich sociálneho postavenia, motivujú ich k potrebe pracovať, mať sa lepšie, a pod. V rámci uvedeného národného projektu sa uplatnilo dočasné vyrovnávacie opatrenie a tieto pozície sme prioritne obsadili zamestnancami, ktorí pochádzajú z marginalizovaných rómskych komunít.

- **5.4. Aké opatrenia plánuje ministerstvo na predchádzanie odmietania uchádzačov zo strany zamestnávateľov (napr. sankcie alebo motivačné nástroje)?**

S cieľom podpory zamestnávateľov pri zamestnávaní osôb v hmotnej núdzi sa od 1. apríla 2026 spustila realizácia **národného projektu „Finančné stimuly pre zamestnanosť II.“**, ktorý je spolufinancovaný z prostriedkov EÚ. V rámci uvedeného národného projektu sú realizované podaktivity zamerané na podporu zamestnávania osôb v hmotnej núdzi, a to:

1. Podaktivita 1.1 „Poskytovanie finančných príspevkov zamestnávateľom (**Mentorované zapracovanie**)“, ktorej cieľom je vytváranie udržateľných pracovných miest pre znevýhodnené osoby (osoby v hmotnej núdzi), ktorí potrebujú špeciálnu podporu zo strany mentora. Zamestnávateľovi sa poskytuje finančný príspevok na podporu vytvoreného pracovného miesta a finančný príspevok na mentora.
2. Podaktivita 1.5 „Poskytovanie finančných príspevkov zamestnávateľom a súčasne aj neaktívnym osobám (**Práca na skúšku**)“, ktorej cieľom je motivácia neaktívnych osôb (osôb v hmotnej núdzi) hľadať si zamestnanie prostredníctvom vytvorenia podmienok pre získanie a obnovenie si pracovných návykov a zručností priamo u zamestnávateľa. Práca na skúšku má zároveň umožniť zamestnávateľovi vyskúšať si osoby v hmotnej núdzi, overiť si, či bude vhodná pre výkon danej práce alebo či napr. zapadne do pracovného kolektívu a pod., so zámerom prijať ju do pracovného pomeru. Zamestnávateľovi sa poskytuje finančný príspevok na dobu 3 kalendárnych mesiacov na úhradu časti nevyhnutných nákladov spojených s vykonávaním práce na skúšku osobami v hmotnej núdzi. Zároveň osobám v hmotnej núdzi sa poskytuje finančný príspevok na úhradu nevyhnutných výdavkov spojených s vykonávaním práce na skúšku, najviac po dobu 3 mesiacov, v sume aktuálne platnej výšky životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.

6. Ďalší postup voči osobám, ktorým bola dávka krátená alebo odňatá

- **6.1. V koľkých prípadoch bola dávka krátená a v koľkých prípadoch úplne odňatá?**

Tak ako bolo uvedené v bode 1.4, od 1.septembra 2025 do 31. marca 2026 **bola pomoc v hmotnej núdzi znížená o dávku v hmotnej núdzi resp. došlo k odňatiu pomoci v hmotnej núdzi u 967 poberateľov** z dôvodu nespôupráce s úradom pri sprostredkovaní vhodného zamestnania. Samostatnú štatistiku o počte osôb, ktorým bola pomoc v hmotnej núdzi odňatá z vyššie uvedených dôvodov nevedieme.

- **6.2. V koľkých prípadoch došlo alebo dôjde k opätovnému priznaniu dávky a za akých podmienok?**

V prípade nespôupráce s úradom pri sprostredkovaní vhodného zamestnania sa pomoc v hmotnej núdzi **znižuje o dávku (89,70 eur) na 1 kalendárny mesiac** za každého nespôupracujúceho člena domácnosti v kalendárnom mesiaci, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci kedy nastala nespôupráca. Následne, ak občan v hmotnej núdzi spolupracuje s úradom pri sprostredkovaní vhodného zamestnania, pomoc v hmotnej

zamestnania odňatá, občan si musí podať novú žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi. Samostatnú štatistiku o počte takýchto osôb nevedieme.

- **6.3. Aké konkrétne opatrenia ministerstvo realizuje alebo plánuje na podporu týchto osôb, aby sa ich situácia neopakovala?**

Aby nedošlo k opätovnému zníženiu alebo odňatiu pomoci v hmotnej núdzi **závisí od príjemcu pomoci v hmotnej núdzi**, nakoľko táto situácia sa môže opakovať len v prípade, ak klient opakovane bez vážnych dôvodov nespolupracuje s úradom pri sprostredkovaní vhodného zamestnania. Klienti sú poučení o povinnostiach súvisiacich so sprostredkovaním vhodného zamestnania.

Taktiež uvádzame, že novela zákona o pomoci v hmotnej núdzi od 1. septembra 2025 priniesla aj motivačné efekty v prípade zamestnania sa osoby v hmotnej núdzi, a to zvýhodnené započítavanie príjmu osobám v hmotnej núdzi, resp. poskytovanie aktivačného príspevku zamestnaným osobám v hmotnej núdzi. Z týchto opatrení osoba v hmotnej núdzi profituje len ak nastúpi do zamestnania. Na informáciu uvádzame, že od 1. septembra 2025 do 31. marca 2026 z dôvodu nástupu do zamestnania sa zvýhodnené započítavanie príjmu uplatnilo **pri 2 437 osobách, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi** a aktivačný príspevok pre zamestnaných, ktorí majú príjem aspoň vo výške minimálnej mzdy bol poskytnutý **1 721 osobám, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi**.

- **6.4. Akým spôsobom ministerstvo pracuje s osobami, ktoré boli sankcionované, z hľadiska ich reálneho začlenenia na trh práce?**

Tak ako bolo uvedené, v prípade nespolupráce s úradom pri sprostredkovaní vhodného zamestnania sa pomoc v hmotnej núdzi **znižuje o dávku na 1 kalendárny mesiac** a následne úrady pracujú s klientom a ponúkajú mu opakovane vhodné zamestnanie.

7. Vyhodnotenie efektívnosti opatrenia

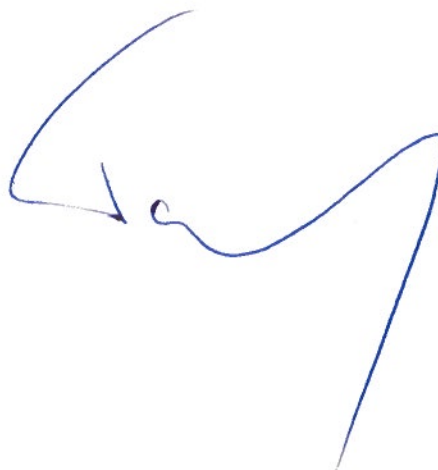
- **7.1. Na základe akých ukazovateľov ministerstvo hodnotí úspešnosť opatrenia „Práca namiesto dávok“?**

Máme za to, že toho času je hodnotenie opatrenia „Práca namiesto dávok“ predbežne úspešné. Ako aj uvádzate vo Vašej interpelácii, ide o najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva, ktoré mnohé majú nízke vzdelanie a mnohí nemajú žiadne pracovné návyky, čo sa nezmení zo dňa na deň, ale ide dlhodobý proces, ktorý vyžaduje okrem iného aj zmenu myslenia tej najzraniteľnejšej skupiny obyvateľstva. Z nášho pohľadu každý zamestnaný neaktívny občan v hmotnej núdzi, resp. UoZ, ktorý je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi, ktorý začne pracovať a bude pracovať je úspech. Z uvedeného dôvodu môžem konštatovať, že k 31. marcu 2026 je 2366 osôb zamestnaných, čo je za obdobie 6 mesiacov veľký úspech tohto opatrenia (nie je započítaný mesiac september 2025, nakoľko ide o mesiac, kedy prebiehal zber údajov nevyhnutných pre účel sprostredkovania zamestnania).

- **7.2. Ako ministerstvo vysvetľuje rozdiel medzi počtom odmietnutých uchádzačov zo strany zamestnávateľov a počtom reálne umiestnených osôb na trhu práce**

Rozdiel medzi počtom odmietnutých UoZ zo strany zamestnávateľov a reálne umiestnených vychádza z postavenia zamestnávateľa, pretože zamestnávateľ je ten, ktorý rozhoduje o tom, koho do zamestnania prijme, kto sa stane jeho zamestnancom. Naopak uchádzač je ten, ktorý musí zamestnávateľa presvedčiť, že bude pre neho prínosom. Veľkú úlohu zohráva aj štruktúra UoZ o konkrétnu prácu a ponuka a kvalifikačné predpoklady na pracovné miesta. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a úrady práce nemajú vo svojej pôsobnosti možnosť určiť zamestnávateľovi, koho musí prijať. Úrady neustále komunikujú so zamestnávateľmi v rámci svojej územnej pôsobnosti, ponúkajú im aj nástroje aktívnej politiky trhu práce, aby aj prostredníctvom nich dali možnosť a priestor zamestnať sa aj tejto skupine osôb, pracovať, prispieť k prosperite spoločnosti, a nakoniec aj k zmene svojho statusu.

S pozdravom

Vážená pani
Ingrid Kosová
poslankyňa
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:
Vážený pán
Richard Raši
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava